

Teatr non-fiction

Pierwsza edycja wydarzenia spotkała się z dużym zainteresowaniem łodzian, a organizatorzy otrzymali za nią nagrodę „Plaster Kultury” w kategorii OFF Roku. – *W tamtym roku pokazaliśmy w Łodzi spektrum najważniejszych zjawisk dotyczących sztuki dokumentu, teraz w programie staraliśmy się zawrzeć także pewną kontynuację działań artystów, którzy wzięli udział w pierwszej edycji. Zależy nam, aby poza propozycjami repertuarowymi i bieżącymi projektami, nasz teatr był otwartą sceną inicjatyw dla artystów z Łodzi, Polski, a może w przyszłości nawet rezydentów* – mówi Marcin Brzozowski, dyrektor Teatru Szwalnia.

Przegląd rozpocznie się 23 września „Dźwiękową historią Łodzi”, czyli słuchowiskiem – kompozycją przygotowaną przez znanego łódzkiego muzyka, multiinstrumentalistę Suavasa Lewego, który nagrał wypowiedzi osób z dysfunkcją wzroku. Podopieczni fundacji Szansa dla Niwiedomych podczas spacerów do najważniejszych historycznych miejsc miasta dzielili się swoimi wrażeniami, wspomnieniami, odczuciami.

Premierą tegorocznego cyklu będzie „Atlas dźwięków” stworzony przez Ludomira Franczaka, reżysera, artystę wizualnego, który zajmuje się tematem pamięci i tożsamości. Za pomocą działań intermedialnych buduje złożone projekty, wykorzystując zarówno sztuki wizualne, jak i historię czy literaturę. W pracy stosuje technologię FVP i przyznaje się, że zbiera dźwięki zjawisk nadprzyrodzonych. Przed łódzką publicznością będzie on odsłaniał m.in. historie wydobyte z przestrzeni transgeniczných i pokaże spektakl – kolekcję sześciu opowieści, które łączy wspólna perspektywa – wrażliwość na doznania słuchowe. Będzie to odsłona prywatnego świata z przedziwnymi zbiorami i archiwami. Każda z opowieści toczy się w innym tempie i opowiedziana jest innymi środkami. Widz poczuje, jak to jest podróżować w czasie i przestrzeni, wsłuchując się w skorupę ziemską, która przechowuje resztki pozostałe po naszych przodkach.

W programie znalazło się wiele pozycji opartych na osobistych przeżyciach twórców, a wśród nich film „Śliczna jesteś laleczko” Aleksandry Kubiak, która dzieli się z widzami emocjami związanymi z tragiczną śmiercią swojej matki Małgorzaty. Artystka łączy wideoperformance z filmem dokumentalnym. W efekcie jesteśmy świadkami czterech spotkań Aleksandry Kubiak z aktorką Elżbietą Lisowską-Kopeć, która na jeden dzień ma wcielić się w rolę matki artystki – rozmów obu kobiet, przygotowywania się do roli i wreszcie wspólnego działania.

Ciekawą propozycją jest śledztwo teatralne „Brudło z Wąchabna”, w którym Alicja Brudło, performerka i pieśniarka pochodząca z Wąchabna – małej miejscowości w Wielkopolsce, pokazuje proces docierania do własnych korzeni i tożsamości kulturowej. Artystka zbierała i opracowała materiały muzyczne ze swoich rodzinnych stron i przez to podjęła próbę dotarcia do samej siebie. W spektaklu wykorzystano nagrania archiwalne oraz dokumenty Jadwigi i Mariana Sobieskich pochodzące ze zbiorów Polskiej Akademii Nauk.

Do udziału w przeglądzie organizatorzy ponownie zaprosili warszawski kolektyw B-SIDES, który tym razem przeprowadzi warsztaty teatru dokumentalnego „To miasto to moja opowieść”. – *Na zajęcia może zgłosić się każdy, kto przyniesie ze sobą materiały dotyczące Łodzi – zdjęcia, wycinki z gazet, archiwalne artykuły z lokalnej prasy i portali informacyjnych, osobiste historie zarejestrowane na wideo. Efektem cyklu warsztatów aktorskich, ruchowych, scenariopisarskich ma być pokaz work in progress spektaklu. Ten wielogłos historii przekształci się w opowieść o mieście* – zapowiada Patrycja Terciak, koordynatorka przeglądu Szwalnia.DOK 2.

W Teatrze Szwalnia nie zabraknie aktualnych poruszających opinię publiczną problemów, takich jak temat uchodźców, podjęty w spektaklu „Każdy jest graczem”, gdzie młodzi Czeceńcy podejmują swoistą grę z publicznością. Jest to kontynuacja pracy Stowarzyszenia Edukacji Kulturalnej WIDOK, które w 2013 roku przeprowadziło warsztaty reportersko-teatralne z młodzieżą czeceńską i polską. – Naszym głównym motywem w pracy jest predefiniowanie roli teatru, z jednostronnego widowiska na przestrzeń, która może być wszędzie, którą ustanawiają i wypełniają przebywający oraz działający w niej razem ludzie – wyjaśniają twórcy spektaklu.

Ponownie zobaczymy film „Wolny Kurdystan” Marcina Brzozowskiego, który miał premierę podczas poprzedniej edycji przeglądu, a teraz w wyniku dynamicznie rozwijającej się sytuacji na Bliskim Wschodzie zyskał nowy, polityczny kontekst. – Rok 2016 to mój „rok kurdyjski”. W maju tego roku, po latach czekania na bezpieczny moment i długim procesie przygotowań znalazłem się w Kurdystanie. Stało się to dzięki wsparciu mieszkających w Łodzi Kurdów, Sihada i Ariana Khalil, którzy zorganizowali mój pobyt i ochronę na miejscu. Dokumentacja wyprawy miała posłużyć jako materiał dla stworzenia scenariusza spektaklu teatralnego, przywołującego drogę irackiego Kurdystanu do niepodległości. Video zrobione przeze mnie amatorską kamerą to w sumie ponad 10 godzin filmu. Siła rażenia większości tych nagrań i montażowa klęska urodzaju kazały zapomnieć o planowanej teatralizacji i oddać pole gry Kurdom. W efekcie powstaje wideorelacja pokazująca życie mieszkańców irackiego Kurdystanu w przeddzień niepodległości, z elementami – nie bójmy się tego sformułowania – tragifarsy heroicznej w moim wykonaniu – wyjaśnia Brzozowski.

Przeglądowi towarzyszyć będzie instalacja performatywna „Tsunami tendenko” inspirowana reportażem Katarzyny Boni „Ganbare! Warsztaty umierania”, poruszającym temat potrójnej tragedii, która dotknęła Japonię 11 marca 2011 roku – trzęsienia ziemi, tsunami i wybuchu elektrowni w Fukushima. Swoimi opowieściami na temat traumy i ekstremalnych doświadczeń dzielą się: Miwa Tajima, Patrycja Świeczkowska i Norihisa Miyagi. Koncepcja, realizacja, narracja: Katarzyna Skręt.

Na zakończenie kilkumiesięcznego cyklu wydarzeń planowany jest „Wieczór Tischnerowski”, czyli spotkanie z przyjaciółmi ks. Józefa Tischnera w dokumentalno-teatralnej formie, według koncepcji Marcina Brzozowskiego.

**Bilety będą dostępne w sprzedaży od 23 września (na godzinę przed wydarzeniem).
Płatność wyłącznie gotówką. Wstęp na „Tsunami tendenko” dla osób, które wcześniej zarezerwowały wejściówki (odbiór bezpośrednio przed wydarzeniem).**

PROGRAM

23 września, godz. 19.00

DŹWIĘKOWA HISTORIA ŁODZI | realizacja: Suavas Lewy, muzycy i podopieczni Fundacji „Szansa dla Niewidomych” | bilety: 5/ 10 PLN || INAUGURACJA PRZEGLĄDU szwalnia.DOK2

30 września, godz. 19.00

ŚLICZNA JESTEŚ LALECZKO | pokaz filmu Aleksandry Kubiak i spotkanie z artystką | prowadzenie spotkania: Eliza Gaust | bilety: 5/ 10 PLN

6 października, godz. 17.00, 18.00, 19.00

TSUNAMI TENDENKO – instalacja performatywna | koncepcja i realizacja: Katarzyna Skręt | wstęp wolny | obowiązują zapisy mailowe i telefoniczne: promocja@teatrszwalnia.pl i 696 287 352 (od 18 do 30 września) || WYDARZENIE TOWARZYSZĄCE

7 października, godz. 19.00

BRUDŁO Z WĄCHABNA – śledztwo teatralne | realizacja: Alicja Brudło, Weronika Fibich | bilety: 5/10 PLN

14 października, godz. 19.00

KAŻDY JEST GRACZEM – spektakl | reż. Michał Stankiewicz | Stowarzyszenie Edukacji Kulturalnej WIDOK

w Białymstoku | bilety: 5/ 10 PLN

28 października, 19.00

WOLNY KURDYSTAN | koncepcja i realizacja: Marcin Brzozowski i Kacper Majewski | bilety: 5/ 10 PLN

4 listopada, godz. 19.00

ATLAS DŹWIĘKÓW / ATLAS OF SOUNDS | koncepcja i realizacja: Ludomir Franczak | bilety: 5/10 PLN || PREMIERA PRZEGLĄDU szwalnia.DOK2

12 -18 listopada

WARSZTATY TEATRU DOKUMENTALNEGO | „To miasto to moja opowieść” – warsztaty teatru dokumentalnego prowadzone przez kolektyw twórczy B-SIDES | wydarzenie zamknięte | obowiązują zapisy: promocja@teatrswalnia.pl | zgłoszenia przyjmujemy od 2 do 22 października | wstęp wolny 18 listopada, godz. 19.00

OTWARTY POKAZ PRACY WARSZTATOWEJ | wstęp: 5/ 10 PLN

25 listopada, godz. 19.00

WIECZÓR TISCHNEROWSKI | spotkanie z przyjaciółmi ks. Józefa Tischnera | wstęp: 5/10 PLN || ZAKOŃCZENIE PRZEGLĄDU szwalnia.DOK2

JMS